

EKONOMIJA PRIRODNOG KAPITALA

**PRIRODNI I STVORENI KAPITAL
ZAŠTIĆENIH PRIRODNIH DOBARA**

Odgovor na pitanje „Koliko će koštati zaštita životne sredine?“ trebalo bi dati pitanjem: „Koliko će koštati civilizaciju ako to ne uradimo?“

Gaylord Nelson

Mi ne možemo imati zdravu ekonomiju u bolesnoj životnoj sredini.

G. Tyler

Surovi kosač sa širokom kosom napreduje, zamišljen i korak po korak, kao ostatku žita.

Viktor Igo

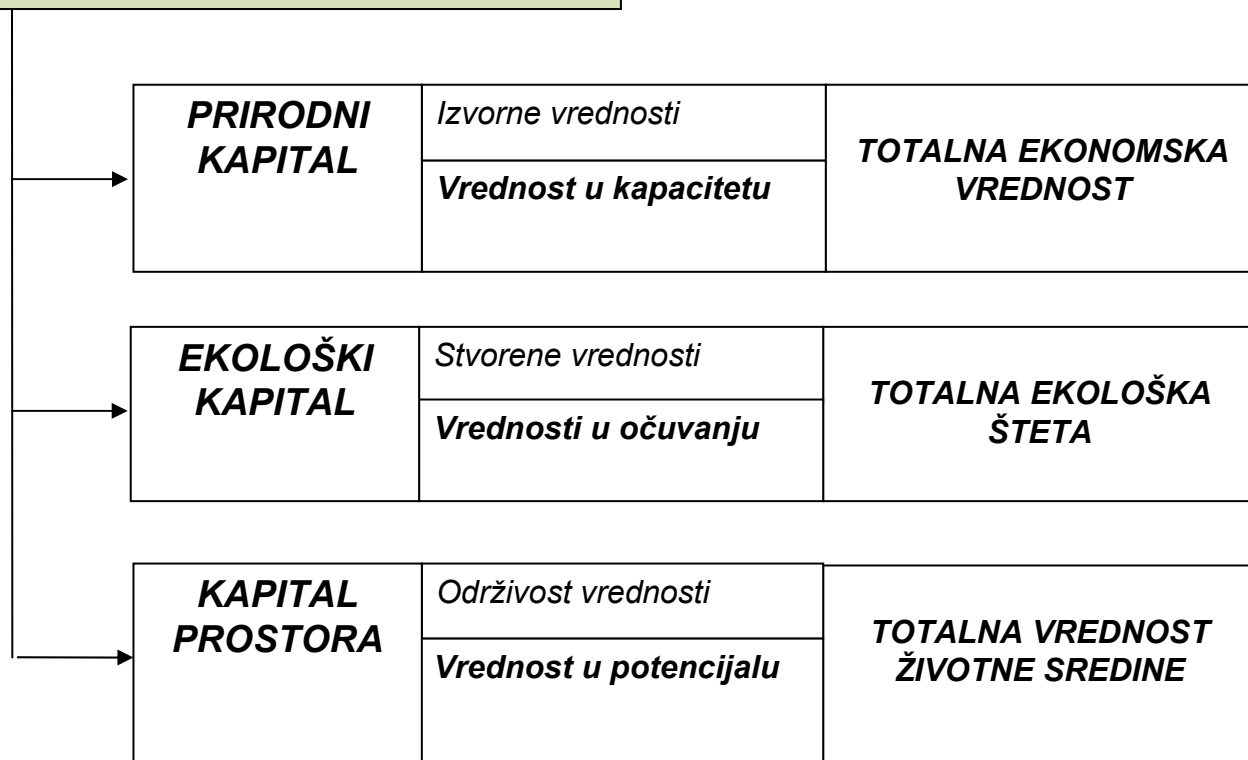

O kakvom kapitalu je reč ?

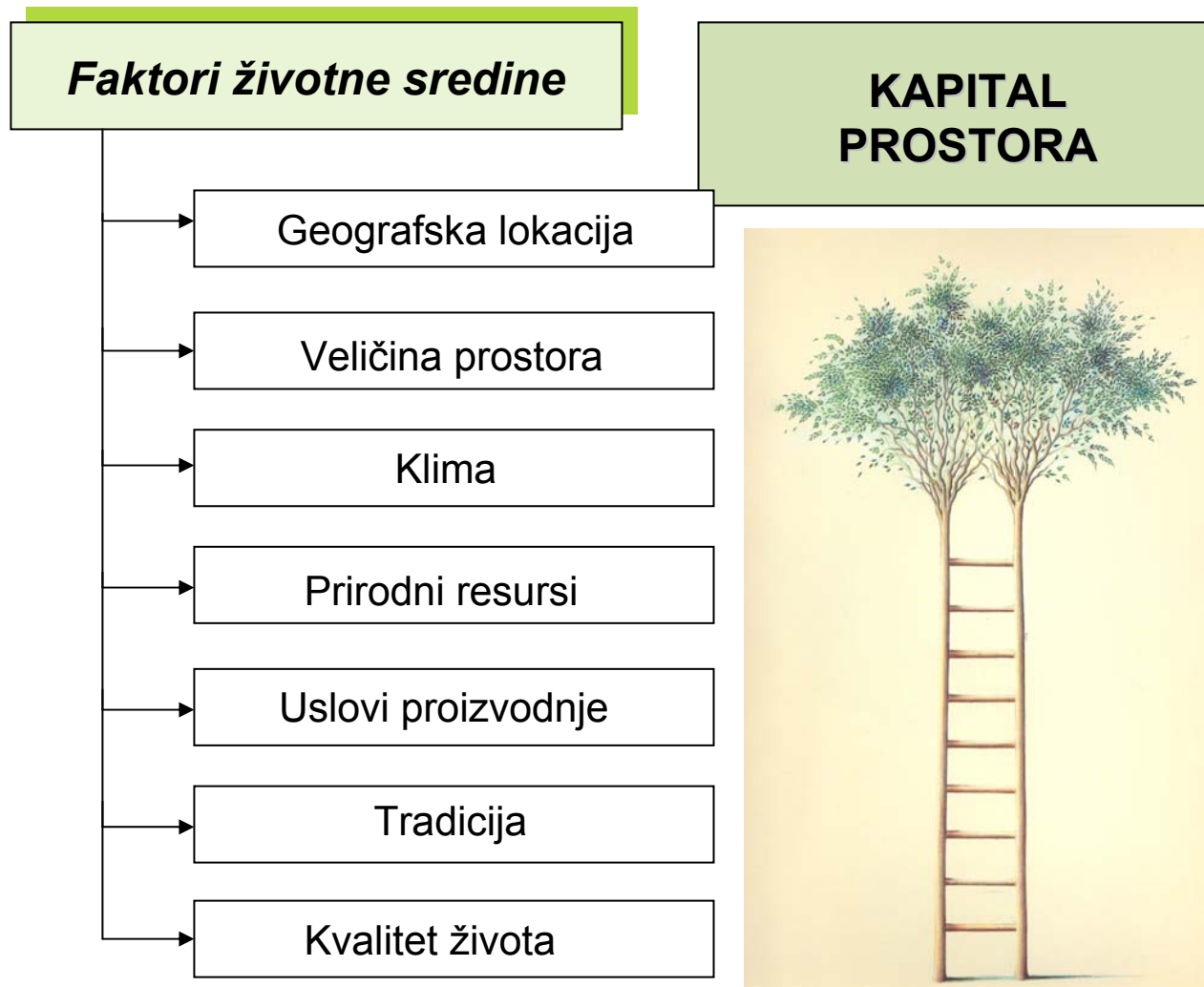
- ✓ *Kapital kao apstrahovana istorijska kategorija;*
- ✓ *Kapital kao deskriptivni ekonomski mehanizam;*
- ✓ *Kapital kao oblikovanje procesa promene;*
- ✓ *Kapital kao prospektovanje preobražavanja prirodnih sistema;*
- ✓ *Kapital kao anatomija ukupne proizvodnje života;*
- ✓ *Kapital kao krvotok klasične ekonomije;*
- ✓ *Kapital kao važno pitanje ključnih odgovora daljeg razvoja?*

INTEGRALNA VREDNOST ŽIVOTNE SREDINE

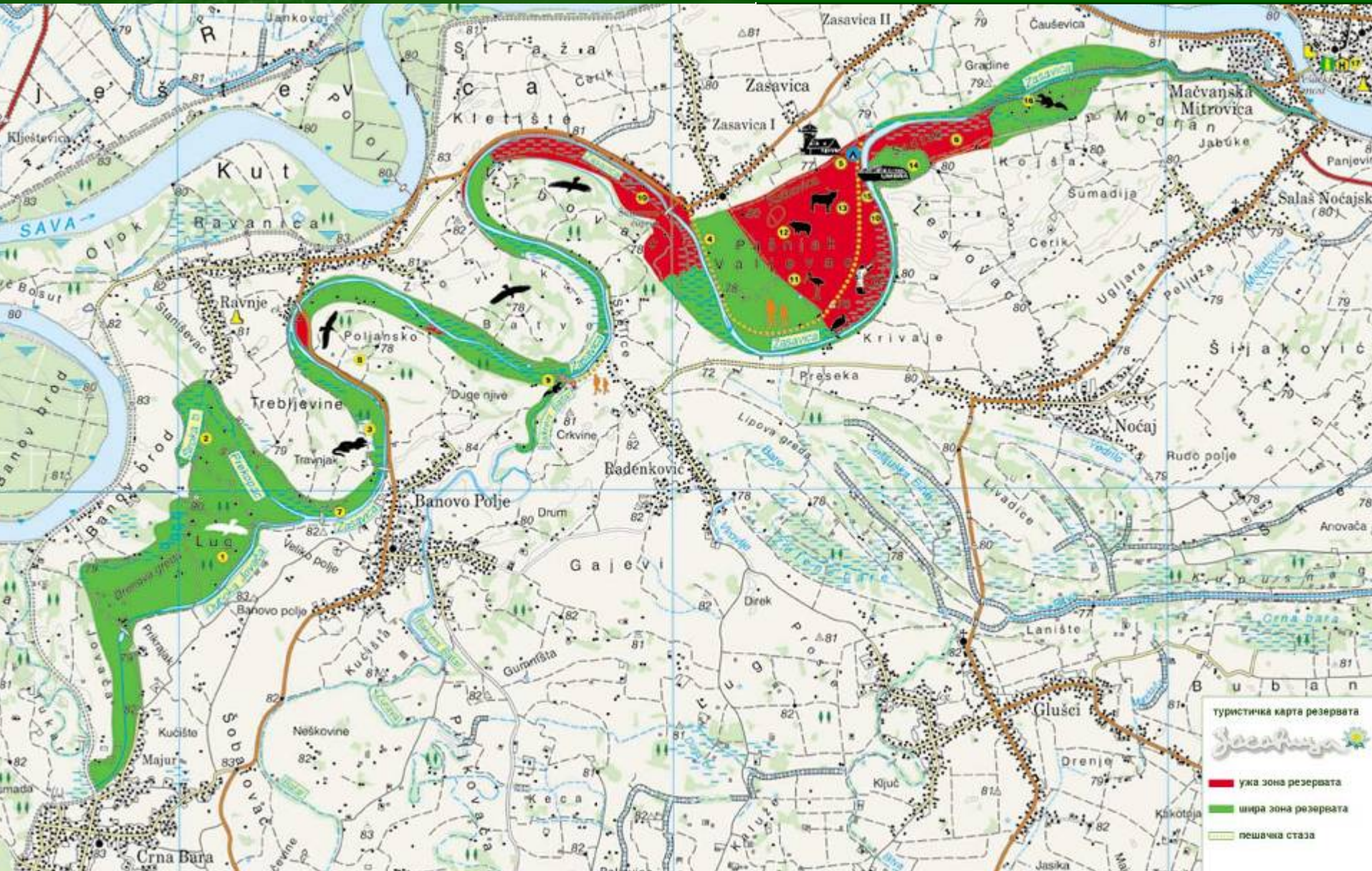

KAPITAL PROSTORA

СПЕЦИЈАЛНИ РЕЗЕРВАТ ПРИРОДЕ

Zasavica

- ➔ **Definisanje metodologije i postupaka vrednovanja elemenata prirodnog kapitala, obnovljivih i neobnovljivih prirodnih resursa.**
- Proračun konkretnih vrednosti prirodnog kapitala
  - Modeli vrednosti i vrednovanja eksploatacijom obnovljivih resursa
  - Procena vrednosti ukupnog stvorenog kapitala

➔ **Model uticaja dinamike štednje ili potrošnje pojedinih oblika obnovljivih i neobnovljivih prirodnih resursa na nivo evidentiranja rasta ili pada BDP države Srbije.**

- Proračun troškova i efekata ekološke štete koji se generira na području specijalnog rezervata.
- Cost - benefit analiza u politici zaštite životne sredine - gazdovanja prirodnom baštinom.
- Koegzistencija tržišnog mehanizma alokacije ukupnih i državnih mera zaštite i očuvanja prirodnih resursa.

➔ Definisane posebne aspekte razumevanja prirodnih bogatstava kao prirodnog kapitala

- ukazivanje na potrebu razvijanja posebne regulative za sveobuhvatnije ekonomsko upravljanje prirodnim bogastvima sa stanovišta **održivosti** razvoja i očuvanja prirodnih vrednosti i stvorenog kapitala za **buduće generacije**.

I Faza

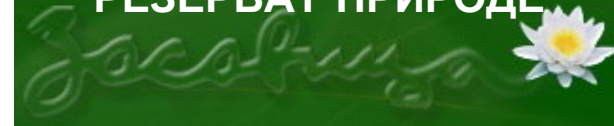
- ❖ Ekonomski instrumenti u zaštiti životne sredine
- ❖ Menadžment prirodnih vrednosti
- ❖ Definisanje metodologije i postupaka vrednovanja prirodnog kapitala
- ❖ Proračun ukupnog stvorenog i prirodnog kapitala zaštićenog rezervata prirode

II Faza

- ❖ Definisane metodologije i postupaka vrednovanja ekološke štete
- ❖ Proračun ekološke štete zaštićenog prirodnog dobra
- ❖ Izrada preporuka operativnih mera regulative za efikasnije ekonomsko upravljanje prirodnim kapitalom
- ❖ Model uticaja dinamike štednje ili potrošnje pojedinih oblika obnovljivih i neobnovljivih prirodnih resursa na rast BDP

PROCENA KPITALA

Proceniti kapital

znači vrednovati ga tako da može biti izražen **brojčanom novčanom vrednošću**.

Kapital se može vrednovati i na druge načine. Na primer, pogodnošću za upotrebu, značajem, dostupnošću, obnovljivošću i sl.

Kapital rezervata se zatim sastoji iz različitih vrsta:

- ➔ **Biološki kapital**
- ➔ **Ekološki kapital**
- ➔ **Kapital stvoren ljudskom delatnošću**
- ➔ **Kapital ljudskih resursa**

PROCENA KAPITALA

**Kapital
ambijentalnih celina.....**

75.000 €

Kapital vlažnih područja.....

4.279.350 €

Kapital tršćaka.....

80.000 €

Kapital zemljišta.....

5.532.600 €

PROCENA KAPITALA

Šumski Kapital.....

4.504.320 €

Kapital ribarstva.....

23.300 €

Kapital lovstva.....

364.200 €

СПЕЦИЈАЛНИ
РЕЗЕРВАТ ПРИРОДЕ

PROCENA KAPITALA

Kapital voda

Površinske vode.....	77.786.000 €
Podzemne vode.....	50.000.000 €
Termalne vode.....	54.750.000 €
Kapital vode u ekološkom obliku..	62.000.000 €

UKUPNO

244.536.000 €

СПЕЦИЈАЛНИ
РЕЗЕРВАТ ПРИРОДЕ

PROCENA KAPITALA

Kapital genofonda autohtonih vrsta

Podolsko goveče

Buša

Sremska crna lasa / mangulica

Vitoroga koza

Balkanska koza

Balkanski magarac

Brdski konj

Pas pulin

Golovrata kokoš

Ovca cigaja

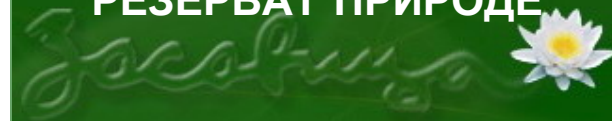

313.200 €

Kapital reintrodukcije

Dabar

PROCENA KAPITALA

**Kapital stvoren
ljudskom delatnošću**

HARDWARE

Infrastruktura.....	180.000 €
Objekti.....	248.700 €
Pokretni hardware kapital /mašine i dr./.....	111.820 €
Oprema /navodnjavanje, snimanje i dr./.....	11.500 €

UKUPNO

552.020 €

PROCENA KAPITALA

**Kapital stvoren
ljudskom delatnošću**

SOFTWARE

**Turistički
Naučno-istraživački**

KAPITAL USLUGA

Poseta vizitorskom centru
Pešačka staza
Pecanje
Iznajmljivanje čamaca
Vožnja brodom

СПЕЦИЈАЛНИ
РЕЗЕРВАТ ПРИРОДЕ

103.000 €

658.000 €

UKUPNI KAPITAL

BIOTIČKI KAPITAL

10.409.250 €

EKOLOŠKI KAPITAL

249.203.550 €

STVORENI KAPITAL

1.313.020 €

KAPITAL LJUDSKIH RES.

460.000 €

=

261.458.820 €

Hvala!

